

PUC-I MODEL PAPER – 2023-24

(नमुना प्रश्नपत्रिका)

Time : 3 Hours 15 Minutes

Subject : MARATHI (07)

Marks : 80

सूचना : 1) हस्ताक्षर स्वच्छ व सुबक असावे.

2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

3) व्याकरणाचे सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

प्रश्न 1 अ) खालील वाक्यप्रचारांचा योग्य जोड्या जुळवा. 1x5=5

1) कळीचा नारद	अ) उदारपणा दाखविणे
2) माशा मारणे	ब) भांडणे लावणारा
3) औषध नसणे	क) निरुद्योगी असणे
4) वनवास भोगणे	ड) उपाय नसणे
5) मन मोठे करणे	इ) हालअपेष्टा भोगणे

ब) खालील कंसात दिलेले योग्य शब्द निवडून समानार्थी शब्द लिहा. 1x5=5

- 6) डोळे
- 7) पक्षी
- 8) हत्ती
- 9) मुलगा
- 10) वारा

(गज, नयन, खग, समीर, पुत्र, हाती, मोर, नैत्र,)

क) खालील इंग्रजी शब्दांना मराठी पर्यायी शब्द दिले असून योग्य पर्याय लिहा. 1x5=5

- 11) एक्सपोर्ट
1) आयात 2) निर्यात 3) पर्याप्त 4) कपात 5) कर
- 12) जनरल
1) असामान्य 2) नावलौकिक 3) सामान्य 4) लौकिक 5) अलौकिक
- 13) मॉरल
1) नैतिक 2) अनैतिक 3) सामाजिक 4) आर्थिक 5) पामाणिक
- 14) रिजर्व्हेशन
1) संरक्षण 2) रक्षण 3) निरीक्षण 4) आरक्षण 5) राखिव
- 15) सर्व्हिस बुक
1) पुस्तक 2) वही 3) सेवापुस्तक 4) टाचणवही 5) टिपणी

प्रश्न 2 अ) खालील कोणतेही तीन प्रश्नांना योग्य पर्याय निवडून उत्तरे लिहा. 1x3=3

- 16) चक्रधर स्वामी कोठे बसले होते?
1) वृक्षाखाली 2) चिंचेच्याझाडाखाली 3) सावलीला 4) झाडाखाली
- 17) महात्मा फुले यांच्या मते शेतकऱ्यांचे मासिक उत्पन्न किती?
1) 2 रूपये 2) 3 रूपये 3) 4 रूपये 4) 5 रूपये
- 18) वसंतची कोणाशी लग्न करायची इच्छा होती?
1) मथुरा 2) मंजिरा 3) माधुरी 4) यमुना

ब) खालील कोणत्याही तिन प्रश्नांचे एक ते दोन वाक्यात उत्तरे उत्तर लिहा. 2x3=6

- 19) लक्ष्मी व तारामती यांना कोणत्या नियोजनाने केरूनाने इतर शिक्षण दिले होते?
- 20) रावबहादुर यांना वसंतचा विवाह यमुनेशी करण्याचा हेतु कोणता होता?
- 21) लोकांच्या पाथमिक गर्जा कोणत्या?

क) खालील कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. 4x1=8

- 22) लंडन हे शहर कोणत्या नदीच्या किनारी बसलेला आहे.
- 23) संत कनकदासांनी जातीय भेदाचे खंडण कसे केले आहे.

- ड) खालील कोणत्याही दोन टीपा लिहा. 3x2=6
- 24) युवकांपुढील राजकीय आव्हाने
- 25) बहिणीच्या घरी लेखकाची होणारी कुचंबना
- 26) लखुजी जाधवांबद्दल माहिती लिहा.
- इ) कोणतेही दोन संदर्भ सोडवा. 2x3=6
- 27) “आपण मेला जग बुडाला. अब्रु जाते आणि वाचतो कोण”
- 28) “माझे धैर्य कदापि खचणार नाही.”
- 29) “आता जगात अशक्य असं काहीच राहिले नाही.”
- प्रश्न 3 अ) खालील कोणतेही तिन प्रश्नांची योग्य पर्याय निवडून उत्तरे लिहा. 1x3=3
- 30) धवळे म्हणजे काय?
- 1) शुभपसंगी 2) स्वरचीत 3) लावणी 4) पोवाडा 5) 1 व 2
- 31) मंजूळ मैनेचे चालणे कसे होते?
- 1) लटपट 2) नखरेल 3) डुलत 4) मंजुळ 5) सुंदर
- 32) पक्ष्यांना कोणती चिंता सतावत नाही?
- 1) आजची 2) उद्याची 3) कालची 4) परवाची 5) कोणतेही नाही
- ब) खालील कोणत्याही एक ते दोन वाक्यात प्रश्नाचे उत्तरे प्रश्नाचे लिहा. 2x2=6
- 33) वारकरी पंथाचा प्रचार संत नामदेवांनी कुठपर्यंत केला व कोणत्या भाष्यामध्ये आहे, ती पदे कोणत्या गथात आहेत?
- 34) रबीच्या पेरणीत केंव्हा करावे लागते पेरणी नाही केली तर काय होते?
- 35) कोणाच्या काठेरी कुंपनात अडकणार आहे?
- क) खालील कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. 1x4=4
- 36) मराठी मातीचा भावार्थ आपल्या शब्दात लिहा.
- 37) ‘मोहोळ’ मधमाशा व मानवी जीवनातील प्रसंग यातून कवीला काय सुचवायचे आहे.
- ड) खालील कोणत्याही दोनवर टीपा लिहा. 3x2=6
- 38) लावणीतील सौंदर्य श्रृंगार
- 39) पोरकेपणाची व्यथा
- 40) ‘पंचारती’ या कवितेचा भावार्थ लिहा.
- इ) खालील कोणत्याही दोहोंचा संदर्भासहित अर्थ स्पष्ट करा. 3x2=6
- 41) “मज हृदयी सदगुरू। जेणे तारिले हा संसारपुरु
म्हणऊनि विशेष अत्यादरू। विवेकावरी।।”
- 42) “ही न याती माझी देवा कैसा घडे तुझी सेवा।।”
- 43) “ऐका संसार संसार
दोन्ही जीवाचा इचार
देतो दुःखाला होकार
अन सुखाले नकार।।”
- प्रश्न 4 था) खालील कोणत्याही दोन प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. 4x2=8
- 44) विठ्ठलरावच्या आईने सांगितलेले श्रेष्ठ अर्थशास्त्र कोणते?
- 45) नागा जमातीतील ‘पहिल्या शिकारीचे जीवनातील महत्त्व’ सांगा.
- 46) कुसा आणि यल्लप्पा यांचा देवावरील विश्वास तसेच अंधश्रद्धेचे वर्णन करा.
- प्रश्न 5 47) तुमच्या महाविद्यालयाची सहल जाणार आहे. पैशाची गरज आहे. त्यासाठी वडिलांना पत्राद्वारे कळवा. 3x1=3
- प्रश्न 6 वा) खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर निबंध लिहा. 1 x 5=5
- 48) माझा आवडता नेता
- 49) संगणकाचे महत्त्व
- 50) प्रदूषणाची कारणे